

trei ori in seputa: Mercuri-a, luna si Domine'sa, cand o bôla întriga, numai diuimte, adesea dupa momentul impreguiarilor.
Pretul de prenumeratii:
pentru Austria: 8 fl. a. v.
antrig 4 " " "
anumete de an 2 " " "
pentru Romania si Strainitate: 16 fl. v. a.
antrig 8 " " "
anumete de an 4 " " "
partea 4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespondenti a-i nostri, si d'adrept la Redactie: Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură că vor fi nofrante, nu se vor primi, era cel anonime nu se vor publica.

Pentru anunție si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 or. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadint. Pretiu timbrului cate 30 or. pentru una data, se antedupa.

Prenumeratii pentru patruzi venitoriu aprile — iuniu se primescu cu conditiunile din fruntea foii.

Administratiunea.

Viena 8/20 aprile 1867.

In comitatele Ungariei se incepuncările municipale. Partitele cari doce se reesa invingatorie la venitóriele muriuni, tienu inca de acum deseferintie, consultari, stabilindu-mo procedurei ce o vor observa. Romii din partea loru mai in toate comitatele desvoluta o aptivitate laudabila, dar nu perdem din vedere ca aptivitatea astazi e receru cercantantele de la si, trebuie se fie mare, forte mare, se fie ajunsu a combate cu rezultatu multa despuseiunilor nefavorabile natiuitatei nostre, de cari guvernulungu-ni face parte mare.

Transilvania sengura remane lip-chiaru si de vieti-a municipala. Ministerul ungurescu are impotere de diet'a unguresca se proceda in acea fra romana precum va afla insusi cu ale, si elu nu dede inca neci unu semnare ne-ar indreptati a presupune ca pointa ministeriala va fi inlocuita si a-sa de adeverata vieta municipală. Peramtu ince ca ministeriul si va pre-pe chiamarea, va cunoscere ca nu poate folositorii neci pentru regimul neci intru tiéra a sustiné vointa ministeriala din colo de Délulu-Mare, candu din ce domnesce constitutiunalismul; si esta sperantia a nostra se baséza pe canticantea ca, in d'a de astazi, a gu-sená bine, nu e unu ce identicu cu na-sirea graiului cutarei poporatiuni. Cu dusirea, guvernul nu va poté cunoscere natiumentele acelei poporatiuni, prin urmare nu-si va cunoscere bine neci pusetiua sa propria. —

In Croati'a, desă banulu aduse ofi-minte la cunoscinta comuna ca diet'a menata se conchiam la Zagrabia pen-1 maiu, totusi din miscamintele par-telor nu se poate observa cu securitate erile politice a caror'a desvoltare o-ntescu. Combinatiuni sunt forte multe, ar pre acestu terenu nu vom pasi, ci acceptam pana se scimu ceva cu pos-ibilitate. —

Cestiunea Luxemburgului nu se nesci neci unu firu de pera de la ordinea dilei. Cuventul de tronu cu care re-tele Prusiei incheia parlamentul nor-icu, fece larma mare in d'aristic'a fran-cesca, care imputa ca n'au atinsu despre relatiunile catra poterile straine, desclisti nu s'a disu nemica despre Luxem-burg a careia causa atitia multu spire-ingrige de sustinerea pacii, din contra se provoca regele la conscientia natiunala nemtiesca, la poterea Germaniei de a fi representata cu demnitate in atia evenimentelor straine scl. Din toate cesteia publicistic'a francésca deduce ca Prussi'a n'are de cugetu se céda Luxem-burgul.

E lesne de preceputu că dupa aceste comentarie ale diarielor (dintre cari unele mai impartu si cart'a geografica a locurilor presupuse ca vor fi campu de batalia) spiretul publicu la Parisu e incordat in gradulu supremu, burs'a e alarma-ta. Pregatirile de batalia decurgu de amendoe partile, dar in man'a acestor'a diplomat'a stă nemiscata, neci o nota de veri-o importantia nu s'a mai schimbatur, catu privindu cestiunea numai pe terenul diplomaticu, ne-am poté amagi a crede ca au intratu o liniște, despre ca-reia inse éca cum se pronuncia chiar diariul ministeriale „Wiener Abc.”: „Se pare ca acele diarie au grauitate adeverulu cari au presupusu ca pausulu intratu in cestiunea Luxemburgului, e numai o liniște ce premerge visoreloru nôtre.”

Desi situatiunea se infatiseaza totu mai chiara, mai bataisoa, nu se cunoscce inca cu securitate pusetiunea ce vor ocupa Austr'a, Rusi'a si Anglia.

In catu pentru Itali'a, foile italiane recomenda guvernului loru neutralitatea, inse astfelu ca daca prin acésta neutralitate ar suferi veri o scadere onórea loru natiunala, in asemene casu guvernul se nu intardisa defelut a face alianta cu Francia.

Se consideram si parerile diarielor prusesci. Ni aducemu a minte ca in tratatul de pace de la Praga, incheiatu intre Austr'a si Prusia in vîra trecuta, la art. 5 s'a stipulat ca de ora-ce principalele Schleswig-Holstoin trecu in posesiunea Prusiei, in Schleswigul de medianópte — a careia poporatiune absolutu precumpenitória e de natiunaltate danesa — se se faca votulu universale, avendu insa si poporatiunea a se pro-nunciá daca vre se se tienă de Dani'a ori de Prusia.

Bismark n'a despusu acestu sufragiu universale; si candu unu deputat din Schleswig l'a interpelat in parlamen-tulu nordicu, elu respusne ca va despu-ne daca, candu, si cum, i va veni Prusiei la socotela, caici n'ar voj se ocupe de nou intariturele de la Düppeln; altintre deputatului denegă dreptulu de interpellatiune caici acelu tratatu nu e incheiatu neci cu Dani'a neci cu Schleswig ci cu Austr'a, si numai acésta ar fi in dreptu a pretinde efectuarea lui.

Intielegendum acésta Dani'a, cum Bismark de buna voia nu va efectua sufragiul, cerca contielegere cu Suedia si Norvegia pentru a scapa pre conatiunali din Sehleswig de sub domnia prusasca.

De acestu momentu ieu cunoscinta foile prusesci, suatuindu guvernului loru a intreprinde votulu universale, ca nu cumva in eventuala batalia cu Francia, se vina Dani'a, Suedia si Norvegia a li atacă arip'a drépta.

Situatiunea noua si noi.

IV.

(ab) Va veni, trebuie se vina catu mai curendu pe tapetu cestiunea natiunaltelor si limbelor patriei, a careia deslegare de omia de ori s'u poftita si in-

tetita din parte-ne si — totu de atate ori promisa de monarcu si de corifeii magiilor, avem in acestu obiectu unu pro-iectu lucratu cu multu zelu si multa in-tielegiune de cei mai de frunte barbati a-i nostri, si combinat si primitu prin majoritatea precumpenitória a deputatilor si romani si serbi de la diet'a din Pesta, si elu, acestu proiectu, suntemu ascurati din multe parti, ca e calificat a odihni si fericí natiunea si a-i insufla tota increderea si amórea catra natiunea magiara, si a formá cea mai reale, valida si sincera atragere si legatura catra patri'a comună: — deci barbatii nostri cei ce se bucura de increderea magiarilor si stau aprópe de acesti-a — faca-si de-torint'a de romani si patrioti adeverati, capaciteze, staruiésea, recomende, ca a-celu proiectu — intru interesulu comunu alu dreptatei, fratietatei, solidaritatei, se fie bine primitu si respectat din partea regimului si majoritatei sale in dieta, si atunca — fie acei barbati a-i nostri con-vinsi, ca natiunea nostra si poporul no-stru nu se va uitá la trecutu, ci — cu tota alipirea i va stimá si pretiu.

Metropoli'a ortodossa, seu adeca restaurarea ei — e sciutu ca au eluptat barbatii nostri cei ce erau cautati si stigmati in Viena; dar ea precum e prè bine cunoscutu, de parte de a fi gata, se afla laptandu-se cu o suta de lipse si neca-zuri; nemica in ea nu e regulat si asi-adiatu legalminte, formalmente si definitiu, tote se clatina si sunt supuse arbitriului si abusului; caus'a cu fondurile comune din Carlovets — stă balta; in-trebarea comunelor mestecate ne dore ca o buba rea si maltratata; cestiunile asupr'a scóleloru, dotatiuniloru, compe-tintelor etc. au devenit in celu mai mare gradu ardiende; — in fine si bise-ric'a nostra gr. catolica si-are lacremele sale amare, atatu din vechime, catu si de la concordat in cõce: deci barbatii nostri cei ce au norocirea si onórea d'a stă aprópe cercurilor regimului ungurescu si barbatilor decicatori — fie buni, stu-dieze-le ca se le cunoscere catu mai bine aceste cestiuni; faca-se lucratori neobosi si creditiosi in acestu largu campu de aptivitate; dovedește prin fapte si re-sultate, ca inim'a romana li sente si su-fletulu romanu li pricepe dorerile si lip-sele romaniloru, si ca tendintiele loru de a le radicá n'au purcesu neci din slabitiune personale, nici din vr'unu scopu necuratul politicu, ci din plecarea si do-rint'a d'a ajutá catu mai multu natiunei si patriei sale.

In catu pentru Ardealu, scimu cu totii prè bine, ca acolo natiunea nostra si conducatorii ei de pana aci, in urm'a unoru retaciri si nentielegeri personali grele, se afla astazi in o nefericita desbi-nare si sfasiare, prin urmare, ca detorint'a nostra celor'a de din cõce, ca a frati-loru adeverati e, a grig'i cu tota staru-nit'a si de interesele acelei tieri, a careia poporatiune procumpenitória e chiar semburele natiunaltatei nostre. Anta'a, cea mai santa si urginte detorintia a nostra ni se pare ca ar fi: a mediloc'i cu

ori-ce pretiu impacarea si impreunarea spiretelor u-vatamente si instrimate. La a-cesta medilociere barbatii nostri de incre-dere in Buda-Pesta trebue se dee mana de ajutoriu efficace, pentru ca publicul se nu devina a crede, cumca impacatiunea si impreunarea, fiind ea reculegerea si intarirea nostra, loru si patronilor loru nu li-ar veni la socotela. Dar para-lelu cu acésta, barbatii nostri natiunali de langa partit'a domnitoria magiara, sciindu ei prè bine, ca majoritatea pre-cumpenitória a poporatiunei Transilvanie pretinde si s'au pronuntiat la toate o-casiunile pentru autonomia tierei, sci-indu ei mai de parte totu asie de bine, ca Maiestatea Sa Imperatulu si mareprin-cipele se afia ingagiati cu santulu seu cuventu, prin repetite solene dechiara-tiuni, ba chiar prin subscrerile manei Sale pentru autonomia, sciindu ei si acea ca aceste pré nalte ingagiaminte cu votulu majoritatei tierei, votu provocat le-galminte totu prim monareculu, faca unu contractu bilaterale intre domnitoriu si poporu, de care nici unei parti nu poate fi iertat a se lapetá unilateralmente, si de care lapetarea romanilor ar fi o — lapetare de sine, de onórea si vedi'a na-tiunale: vor trebuu se-i faca seriosu atenti-pre domnii magiari la aceste pré mo-mentose impregiurari, vor trebuu se in-cerce tote mediloc'ele péntru a-i capacitate si induploca, ca in combinatiunile loru politice se tienă strinsa si esacta socotela de ele, („est modus in rebus”); — caici altintrele din tote incercarile nostre de apropiare, fratia, solidaritate — nu se va alege nemica, frecarile si sfasirile nu vor incetá.

Insiraramu aci cate-va din cele mai capitali si urginti cause natiunali ale nostra, ale caror'a naintare si spriginire o asceptam si o pretindem de la barbatii nostri, cari stau astazi aprópe de regim si se bucura de increderea perso-nelor decidiatorie, prin a le caror'a naintare si spriginire ei, avendu acum ocazie, se vor poté legitimá naintea natiunei romane ca sii buni, demni, ze-losi si creditiosi, totu d'o data compen-sandu-si trecutul si demintiendo in modu nobilu si solenu, prin fapte eclatante — prepusul si indoilele ce poate se esca-sera si respondisera in privint'a curatie-niei si sinceritatei caracterului loru na-tiunale.

Am mai poté adauge si indegetá o multime de cause momentose de ale nostra, in cari asemenea li asceptam intre-venirea spriginitoria a desu amintitoru nostri barbati; dar — fatia cu ei, ca nisces ómeni de cultura inalta si de speriintie ample, nu ni se cuvine, ma nici e de lipsa a lungi vorba despre lueruri, ce de sine se intielegu. La noi, in natiunea nostra, ori catu suntemu noi de remasi in cultura, abié se mai poate afla omu in versta, carele se nu scie destinge intre interesulu, folosulu, binele romanului si — alu strainului, si care se nu scie judecă din portare si fapte, ca — cine e voitoriu de bine, amicu, si cine ne-amicu alu romanului? — cine dintre fiii natiunei e fiu

buñu si credinciosu, si cine — fiu retacatu?!

Repetimur deci: *asceptàmu sacrificie, portare natiunale, fapte natiunali*, pentru ca se-i recunoscem si stimàmu pre barbatii nostri, de ori-ce rangu ar fi ei — *de fi demni si credinciosi a-i natiunei nostra, de corifei seu condicatori natiunali*. Atunci candu vom ave naintea nostra fapte curate natiunali si sacrificie din parte-le, atunci, fora privintia la trecutu, li vom manifesta din tota inim'a si fora tota reserv'a increderea si alipirea nostra; era pana atunci tota manifestatiile de feliu acesta intempe-se ele in publicu seu privatu, nu sunt, si — cine nu vré se se insiele elu insusi, nu le poate considera, de catu — parte de unu antecipatu, o capara data „bona fide“ pentru venitoriu, parte de niscari forme indatinate, cari se implinesc de comunu numai pentru cuventulu demnitatei oficiale.

E de lipsa se ne pricepemu, pentru ca se nu ne cainu. —

Ce e de facut?

audi intrebandu-se tota clasele fora se pota cineva responde apriatu si cu securitate la asta intrebare, caci evenimentul a suprinsu, nu atata pentru restituirea constituutiunei din 1848 catu pentru ca ministeriul denamitul de Maiestatea Sa e curat magiaru fora privintia la alte natiunalitati cari fura de multe ori incredintate de Maiestatea Sa. Dara si pentru acea, ca ministeriul noudelocu a cerutu, si i s'a incuiintiatu tota contributuinea, despre care mai nainte tocmai magiarii strigau ca e pre multa, ca poporul acum'a nu o da din venit, ci din capitalu; — se recrute 48000 ostasi fora se aiba presemne, ca cineva s'ar pregati s'ar inarmă contra Ungariei, ba inca si nainte de ce s'ar sci, daca diet'a va primi ofensiv'a si defensiv'a comuna, care ar trage dupa sine centralismul militiei intregi din totu imperiulu sub ministrul imperialu din Viena, era ministrulungurescu ar deveni numai exceptuatorul ordinatianilor celu de la Viena; — stabilii si legea de presa, care mai multu a pesa pe romani, de o parte ca nu vor pot de pune tassele cele mari, de alta parte ca autorii pentru vina retestuata fiindu citati naintea juratilor in departare, chiar de se voru dovedi de nevinovati, prin perdere de timpu si spese vor fi de ajunsu pedepsiti fora veri unu regresu.

Din aceste cercustantie facu unii consecintia, ca aceste totu nu potu ave altu scopu, de catu realisarea legilor din 1848, si anume a suprirea limbelor si natiunalitatilor nemagiare, apoi consecintia aceasta si pana acum a si-radica capulu inca si in acel comuno, unde suntu $\frac{1}{2}$ nemagiari, si numai $\frac{1}{2}$ magari.

Adeveratu e ca opinuia asta are fun-

damentulu seu in fapte, dara nu totu nisuintele, nu tota sila si-a jungsce scopulu; am vedutu acesta in 1848/9.

Mai sunt mominte inseminate din cari se poate trage alta consecintia, ca adeca deocamdata daca si cu o cercospectiune, cu o precautiune, se ne incredem si regimulu ungurescu.

Momintele acestea, afara de alele, sunt mai vertosu, două:

1) Se supunem, ca 4 milioane de magari caror'a li s'a concrediutu guvernarea tierei, nu ar contu pe ajutoriul celor'a lati natiunalitati, pe care le vor asupri, ci credu ca cu propriu loru potere se vor lupta, vor apera tiéra: ce nu e de crediutu, caci atunci politic'a loru s'ar asemenea unei cepe degerate, ce s'ar crede ca e infiorita, dara nu potomu presupune despre magari, ca nu sentiesc lipsa de o Austria poterica, de la care acum'a, dupa principiul partitei precumpenitorie, cu sacrificie vor compera consensulu in propasirea catra scopulu loru prefisutu, si sub a careia scetu se se pota sustine ca se nu devina alta Polonia. Daca magarii o voiesc Austria poterica, atunci numai celu nebunu nu va afirmă, ca pre langa multiamirea a loru 4 milioane de magari, si nemultiamirea celor'a lati 11 milioane, Austria inca numai cu baionetele va pota sustine pacea interna, era fatia cu alte poteri, care si-a scetu dintii supra ei, se va pota asemenea Turciei, era in astfel de pusestiune a Austriei, despare poterea, razimulu Ungariei, si a nume a natiunei magiare.

2) Adeveratu e, ca noi nu suntem bine cunosceti cu diplomatia, din principiul curtilor domnitatorie (care altcum de astazi pe manu se schimba, sentiul onorei in unele locuri aterna de la ajunsul scopu) nu potem deduce veri o consecintia: dara din fapto complinite, din principiul acelor'a potem argumenta la cele, ce se potu intemplă.

Napoleone I. cu 50 de ani nainte a spusu ca in Europa seu va domnisi principiul democratiei natiunalitatilor; seu se va inchiná Russiei. Napoleone III in cuventula de tronu tienutu estimpu amintesce ca din principiul acela trebue dedusu resboiu in tre Austra si Italia precum si in tre Borussia si Austria, dice mai departe, ca timpulu e aprópe, candu natiunalitate se vor consolidă. Luandu bine in socotinta principiile acestea, natiunea magiaru, se aiba ori-ce solidaritate cu Austria, pota va candva impedece principiul Europei forta multiamirea poporului conlocuitorie? Neci candu, dara va pota aduce imperiulu in perplesitate, care retragendu ce a datu, era va consolidă unitatea imperiului, din contra, magarii pentru totdeuna si vor perda aplecarea poporului de a se infrati cu ei, vor perda totu crediamantul, care de la a. 1861 si altcum se clatina.

Aceea ca s'a spusu aci mai susu, recunoscu insi-si magarii, si anume br. Eötvös ministrul in vorbirea sa din siedintia de la 21 martiu in obiectulu afacerilor comune recunoscu, ca in sustinerea poterii Austriei e basta sperantia de a se pota sustine insi-si pe sine in Europa, precum si C. Ghiczy in siedintia din 22 martiu recunoscu, ca poterea Austriei nu se pota sustine, daca poporulua nu e multiamita, dara amendoi, precum toti ma-

giarii se intielegu numai pre sine, casi cum afara de magari, alte popore nu ar esiste, casi cum tota poporale ar senti o fericire, daca numai ei magarii vor fi multiamiti.

Nu e de crediutu, ca magarii nu se vor convinge, ca numai multiamirea natiunalitatilor pre basa egalei indreptatari pota tieni imperiulu in potere, si pota scuti tiéra de invaziuni, si de amestecul poterilor straine in tocmai, precum acum a se mesteca in cestiunea orientala, si suatucesc pe turcu se ceda provincii in favorea grecilor din punctu de vedere religiunari mane poimane alte provincii din punctu de vedere natiunalu sol.

Pre langa egal'a indreptatire a natiunalitatilor, limb'a si natiunea magiara ar perde, ce e dreptu, din extensivitate, dara in intensivitate nu ar suferi scadere, era din contra eventualitate, care din nemultumirea poporului potu veni, vor cantă „circumdederunt“ si intensiunei si extensiunii limbei magiare.

Sunt mai multe mominte, care s'ar pota aduce pentru increderea in ministeriul magiaru, dara cele insirate inca sunt de ajunsu, si io tare credu ca guvernul magiaru in scurtu se va convinge despre lipsa egalei indreptatari, despre multiamirea tuturor natiunalitatilor spre conservarea sa propria, care numai pe cala perfectei egalitatii natiunale o vor castiga.

Se atingemu si portarea unor individi. Multi au fostu de parere, ca se imbracămu vesmentu de doliu, se plengemu, candu altii, daca potem cred unu corespondinte din Buteni in „Alfold“, judele cercualu R. au adunat puiblicul, ca se-si pota areta bucuria, si l'a indemnata se tienă „Te Deum“ pentru restituirea constituutiunei. Unii sunt de parere, ca intilgintia so se lupte, ca se fie cati mai multi romani aplicati, candu altii suatucesc retragero mai bine, si activitatea se nuseestinda mai departe de catu numai se demustram multiamire, dara de posturi politice se ne fermu, caci ca atari vom fi instrumente orbe in efectuarea despusestiunilor asupritorie mai verosu acum'a pana guvernatorii ungarici inca n'au petrusu bine situatiunea imperiului, care pretinde solidaritatea natiunalitatilor.

Langa Aradu in aprilie.

Betranu.

Pesta 18 aprilie.

(+) In prezinte atentiuia tierei e indreptata asupra miscarilor de reconstituire in comitate, pucinu scimu inse despre acelle miscari, cu tota ca forte ne-aru interesă mai alesu pre noi romanii pentru ca toti in tota partile se simu condusi totu de unu spiritu, totu de acelasi intentiuni, fara de cari nu potem spera rezultat favoritoriu causei natiunale, care mai alesu aci trebue luata in consideratiune. — Magarii desbatu acesta cestiunie cu tota aderintia fatia cu natiunalitatea loru si intru interesulu loru dau informatiuni comitetelor alegatorie pentru ca se se aléga diregatori mai alesu de aceia, cari suntu cunoscuti de ageri luptatori pentru caus'a loru, — asemene aru trebui, si trebui se facem si noi romanii, caci daca nu ne vom ingrijigă noi insine de caus'a nostra, de interesele natiunei nostru, indesertu vom accepta

de la altii, cari in casu celu mai bunu concesiuni pline de promisiuni frumosé aplecati a ni face. — Nime nu doresce ferbinte contielegerea sincera a toturor natiunalitatilor conlocuitorie de catu cum rimu noi, inca si romanulu celu mai cert la o „vorba buna“ e gata a fi „frate“ ori-cine, inse se veghiamu ca acea fratieta nu fie numai o masca prin care se ni sera drepturile noastre.

Vediuramu ca in unele comitate s'a expresu bucuria fatia cu impregiurările noue, — in Aradu pre cumu cestim in magiare unu ablegatu romanu s'a dechiarat si romanii se bucura de reinfintarea comitatului, — in comitatul Carasiului era bunu mai asta marginie . . .

N'avem nemica contra erumperei semintelor de bucuria, ma ne bucuram si candu vedem ca si natiunea nostra are de bucuria, si dorim impreuna se avemabile mai serine dupa state doreri indelungate suntem in se in șesi-care umire candu dimu ca pe-aici si pe colé romanii se b... de ce? — nu scim, — si acesta e umirei noastre.

Se simu bine intielesi!

Candu s'a infinitat ministeriul magiaru noi ne-am pronunciat ca romanii nu se nici bucură, nici a se pré intristă, — nu nici pentru un'a, nici pentru alt'a nu au intemeiate, — si atunci am eugetat la acel legile magiare ataca cele mai sante dreptate natiunei, — deci cine va fi si eugetan se se bucur? — dar nici n'am desperat nu vom despera nici candu, de ora ce nu aceea firma convingere, ca daca acel legi vor intregi dupa egal'a indreptatire, nu pot se fie in vigore tempu indelungat, ca nu sunt santiunate de — consentiame majoritatei preponderante din tiéra.

Adeveru e ca dicta a impoternicitu ministeriu ca se indestulésca natiunalitatii, — pa dreptate si ecuitate, — dreptatea si ecu inse la noi in Ungaria nu se pré intielega dupa cum ar trebui se se intelégă, — apal ministeriul si pana 'n diu'a de astazi totu in dia cu acel destuluri. Deci unde sunt ca de bucuria? — — Se ni-le spuna acela cunoscu, caci noi in asta privintia — suntem Toma!

Dobra 3 aprilie.

Prè onorate Dle redactoru! Ve robinevoiti a comunică alaturatele două si din tractul Dobrii trimise barbatilor meritatii de aperarea autonomiei natiunilor patriei noastre.

Prè onor. Domnu Iosifu Hodosiu deputat din cettu Zarandu.

Prè onorate Dle! Tote animile arde doru a sci resultatul sorței noastre in epocha cestă nouă, — toti stămu in cremenitii cu gea ce evenimente vor a ne intimpină, vede că naca nostra natiunala se adanca de vîfoane fortunii ce se radica din candu in candu, in unu momentu nu suntem linisiti, caci unde se aduc legi si asupra poporului

FOISIORA.

Stefanu celu Mare

si

Sahastrulu

(de Tautulu)

Dupa batalia de la Valea Alba
Unde Moldovenii fura biruiti,
Se retrage Stefanu ou o ceta slabă
De eroi, dar inse forte obositi.

Caci dusmanii fura insutiti la numeru,
Si norocul dieulu i-a fostu paresitu;
Mergeau Moldovenii purtandu pe-a loru umuru
Confratii de arme ce s'au fostu raniti.

Stefanu inainte pasi 'ncetu calare,
Cunjuratu de-apodii ce l'a fostu scapatu
In a cea fatala di de la pierdiare,
Si era eroului forte intristatu. —

Se gandia in sine, cum se scape ore
Tiéra lui iubita de sclavi a grea,

Si gandindu acestea, plinu de lacremare,
Radică la ceriuri ochii si gema. —

Gemea dicendu „Dómnel stéu'a ticrei mele,
De acum perf-va, se va 'ntunecă,
Moldovenii numai dile triste, rele
Avé-vor, strainii ii vor guvernă?“

Dar vrendu se-si mai veda mam'a lui iubita,
Au apucatu drumulu spre Carpati intinsu,
La Némtiu la cetatea vechia, renumita,
Unde-atunci betranii toti s'au fostu inchisu. —

De aici in urma era se se 'ntórea
Cu ostasii, care inca-i mai avea,
Ca ori intre dusmani jertva se se faca,
Ori se-si scape tiér'a, daca va poté.

De pe zidulu negru buciu mulu resuna
Semnalulu sosirei printiului cu-ai sei,
Pe parcane-alérga domn'a a lui mama,
Dar', vediendu pe Stefanu au intrebatu „ce-i?“

„Te 'ntorci intre ziduri, intre noi aice,
„Se mor ca fricosulu, cum tu te-ai schimbatur,
„De Romanu simtire n'ai fiu nefericit?
„Nu-i deschideti port'a,“ apoi a strigatu. —

„Nu vinu a me 'nchide intre ziduri mama
Ci se te vedu inca, caci poté se moru.“

„Ol' eu nu ti-su mama, catu óstea dusmana

Va fi pe pamentulu care ilu adoru. —

Deci rostindu acestea, in castelulu tare
Eroin'a intra, é' elu s'a 'ntornatul
La riulu de'n vale cu api limpedioare,
Unde de-alui óste era asceptatu. —

Catra dens'a Domnulu dice, comandédia,
Ca se stringa ómeni, ce va mai gasi,
Si c'o vóce grava o imbarbatédia
Cumca pentru tiéra trebui a mori. —

„Catu Dumnedieu santulu ni va dă viétia,
Pentru dens'a numai noi se conlucrămu,
Dar' ve lasu aice pana demanétia,
Demanétia aice toti se ne aflamu.“ —

„Eu vreau a me duce intr'acesta nótpe
„La unu óre care pusnicu, ce traindu
„Intre stanci, in codru, in senguretate,
„Pe Domnulu inchina, ceriulu adorandu. —

„Lui faptele mele vroescu a le spune,
„Caci multe potut' am a pecatu, —

„Apoi sant'a lege, era ni impune:
„Că prin omu se poté a ne mantu. —

Dice printiulu Stefanu aceste cuvinte,
Si pe calu-i negru, ageru si usioru,
Se arunc' alérga pe drumu inainte,
Ca cerbulu cu ran'a spre unu riusioru.

Ventulu, care-atunca suflă cu turbare,
Trasniteli, plói'a nemica-lu oprescu,
Se duce eroulu totu in fug'a mare,
Impinsude-o potere de-unu indemnu cere.

In noptosulu codru, tocmui lang'o stanga,
I-si opresce calulu de totu aspumatu;
De pe densulu iute sare, se arunca,
Pe spinare-lu bate, la ochi l'a frecatu. —

Apoi ilu anina de-o tulpina mare;
Capu-si desvelesce, cu respectu pasindu
Pe o cararusia catra locu 'n care,
Daniilu Sahastrulu s'afla locuindu. —

Erá mediulu noptii, unei nopti cumplite,
Négra ca infernulu, de umbre 'nearcatu;
Steilele de nuori erau invelite,
Indaru ochii radie ar fi totu cautatu. —

tiunei romane, nu suntemu deplinu reprezentati.

Candu suntemu cu atat'a grigia, — totu deun'a suntemu in sperantia, că sōrele dreptatii pentru natiunna nōstra romana, inca n'au spusu.

In sperantia nōstra vedemu că nici nu ne inselāmu, candu in diet'a din Pest'a unde este conchiamata si patri'a nōstra cu ablegatii, numai la actulu de incoronare alu Macstatii sale bunului nostru Imperatu si mare Principe, si candu in dieta se radica voci si in aducerea unor schimbări in dreptulu autonomiei tierei nōstre, — prē onorata Domni'a Ta esti acel'a carele areti prin documinte neresturnabile, că Trnni'a este o tiéra autonoma, si ablegatii ei nu sunt impoterniciti a luā mesure in afacerile, séu a due legi pentru tiér'a loru in diet'a din Pest'a; — prē onorata Dta esti acel'a, carele ai sciu aperá caus'a nōstra, si nu Te-ai sfidu, ci, in audiul tuturor'a cu vócea-Ti, ai aperat a-acea ce este mai vindicatoriu pentru ranele nōstre, care vóce au strabatutu, nu numai muri acelui edeficiu din Pest'a, ci trecendu prin caminurile tuturor romanilor, au ajunsu preste munti si mari; in tota Europa'.

Implinindu o fapta asiā maretia si insufletit u de atat'a amōre patriotică si natiunala, — Ti urāmu ca Domnedieulu dreptati se Te inspire cu darulu seu celu santu, si se Te animeze ca totu-denun'a intru interesulu patriei si natiunei se poti radicá versulu in aperarea dreptatii.

Nu poturamu trece cu vederea si a nu ni descoferi simtiemintele nōstre cele loiale catra prē onorata Dta, si a nu-Ti aretā bucuria ce o avemu cu toti, pana si celu din coliba tie-ranu strigandu: Se vicez deputatulu Hodosiu operatoriulu causei nōstre patriotică si natiunale. Primesce prē onorate Dle ascurarile nōstre ce le nutrim cuaderintia si stima, de la Ai prē onoratei Domniei Vōstre devotati servi. Dobr'a 20 martiu 1867 st. v. (Urméza 60. subserieri.)

Ilustritatei Sale Dlu Ilie Macelariu, deputatulu cercului mercurea la diet'a din Pest'a pentru incoronare M. S. etc. etc.

Ilustrissime Domnule! Togmai in momentul candu eram a subserie una adresa de multiamire, pentru energic'a fapta prin radicarea cuventului in limb'a strabuna in diet'a din Pest'a, — ne suprinse declaratiuna data presidiului dietei pestane, prin care ai documentat justele doriri nu numai a cercului de alegere care Te-ai alesu la susnumita dieta pentru actulu de incoronare a bunului nostru Imperatu si mare Principe alu Transilvaniei, — ci prin declaratiuna data ai documentat, — că totu poporulu romanescu din Trnni'a, nu este apelcatu nici decum, — ca despre patri'a loru strabuna se se aduca legi in diet'a pestana. Asie e!

Documentandu-se că Ilustritatea Vōstra ca unul apelcatu vōcei monarcului, ca patriotu bunu si adeveratu romanu; ai implinitu o detorintia santa catra Imperatu patrie si natiune.

Noi, misicati de bucuria, că Ilustritatea Vōstre ati aretau in lumea intréga, precum: romanulu este dreptu si constantu drepturilor castigate, — implinindu prin acēst'a cele ce sunt

mai sacre doriri natiunale, — venimua-ti aduce simtiemintele cele mai loiale de recunoscinta si multiamire pentru sustinerea dreptului nostru.

Caci, ce avemu mai sumpu, de catu patri'a si natiunca?

Primesce, Ilustrissime, devotatiunile cele mai cordiale — de la accia, cari au asemonea simtieminte — spre aperarea patrici si a natiunei, — pre langa care cu totu respectulu suntemu. Ai Ilustritatei Vōstre plecati servi. Dobr'a, Cottulu Hunedorei 30 martiu 1867 st. v.

(Urméza 60 subserieri.)

Romania.

Proiectn de lege

asupra organisarei armatei romane.

Art. 1. Armata se va compune:

- a) Din armata permanenta cu reserv'a ei.
- b) Din militii.
- c) Din glôte.

Art. 2. Totu romanulu s'au impamentenitul romanu in stare de a portă arm'a, trebuie se face parte din armata, de la versta de 20 si pina la 40 ani, impliniti.

Art. 3. Accia pe care sortiulu i-a otarit u intrá in armata permanenta voru serví in:

a) Infanteria: siése ani in armata permanenta, din care

patru ani subu arme, si doi in reserv'a corporiloru de infanteria.

Sése ani in corporile militiilor.

Optu ani in corporile glötelor.

b) Cavaleria: patru ani in armata permanenta sub arme.

Optu ani in corporile de cavalerie ale militiilor.

Optu ani in corporile glötelor.

c) Artilleria, geniu, trenu, flotila si trupe de administratie.

Patru ani in armata permanenta sub arme.

Optu ani in reserv'a acstoru corpori.

Optu ani in glôte.

Art. 4. Militia este dara compusa nu mai din corpori de trupe de infanterie si de cavalerie.

Art. 5. Corporile glötelor se compunu din toti ómenii cari au implinitu versta de 32 ani, fara doosebire de arma din care au facutu parte.

Art. 6. Corporile glötelor nu suntu de catu corpori de trupe pe josu.

Art. 7. Tinerii pe care sortiulu nu i-a chiamatu in armata permanenta, voru face parte din reserv'a infanterie, pana la versta de 26 ani impliniti. Ei voru trece in urma in corporile de infanterie ale militici pana la vîrstă de 32 ani; de la 32 ani si pana la 40, voru face parte din corporile glötelor.

Art. 8. In limpu de pace, trecerea ómeniloru dintr'o parte a armatei intr'alta, se face la versta ficsata prin lege.

Pentru corporile ce suntu in campania, acestea trecere este subordonata trebuintiloru momentale.

Art. 9. Contingentulu anualu, va fi egalu cu a patri'a parte din efectivulu ficsatu prin ca-

drele armatei permanente sub arme, plus diece ómeni, de fie care companie, escadronu séu baterie, pentru perderile anului trecutu. Ómenii otariti astfelu ca suplimentul alu contingentului, dara de cari nu va fi fostu trebuinta pentru a implini golurile in cursulu unui anu, trecu d'a dreptulu in reserv'a infanterie, si la versta ficsata de lege, in corporile de infanterie ale militiei si aclea ale glötelor.

Art. 10. Cifra contingentului, calculata dupa principiulu Art. 9, va fi ficsata prin legea compositiei cadreloru armatei permanente sub arme.

Art. 11. Corporile de trupa ale militiei si glötelor, sunt o parte a armatei si destinate a fi intrunite in timpu de resbelu cu corporile armatei permanente a impartesf cu densele pericolile si glori'a apararoii tieri.

Art. 12. Marea misiune a acestoru corpori cere ca instructiunea loru militara se fie nu numai ne inoetatu intretinuta, dara si ea exercitiulu loru, se cuprinda totu ce este necesar si spre a ajunge la acelu scopu.

Art. 13. Ori ce concentrare alt'a, afara din accia pentru exercitiuri periodice, nu so pote face de catu in virtutea unui decretu principiaru.

Art. 14. Ómenii din resvera de tōte armee, si care voru si esitu din corporile de trupa nu voru si adunati pentru exercitiu de catu dupa 26 ani impliniti.

Reservele artilerii, geniului, flotilei, trenului si trupelor de administratie voru luā parte dupa 26 ani impliniti, la exercitiurile ecce mari periodice ale corporiloru din care au facutu parte.

Art. 15. Reservele nu vor poté fi chiamate de catu in casu de turburari séu resbelu si numai in virtutea unui decretu domnescu.

Art. 16. Ori ce soldatu din resvera care au trecutu varsta de 26 ani fie soldatu din militie séu din glôte, este obligatu a se prezenta la exercitiurile periodice, candu este chemat.

Nici unu soldatu si in nici intr'unu casu, nu va poté fi dispensat in timpu de duoi ani consecutivi, de aceste exercituri.

Art. 17. Pentru a inlesni pe catu se va poté exercitiurile anuale, cum si organizarea si administrarea interioara a corporiloru de militii si de glôte, teritoriulu romanu va fi impartit in atatea circumscripții teritoriale de recrutare, egale in populatie, cate regimenter sunt de infanterie in armata permanenta.

Art. 18. Fie-care corpu de trupa nu va prîmji recrutii sei de catu din aceiasi circumscripție.

Art. 19. Circumscripții teritoriale ale regimenterelor de infanterie, voru si impartite in subcircumscripții teritoriale de batalion, a-cestea in cercuri de companie.

Art. 20. Cercurile de companie voru si totu d'au' plese intregi, pentru ca o companie se nu fie nici o data in relatiuni oficiale mai multu de catu cu o singura plésa.

Art. 21. Regimenterale de cavalerie nu au circumscripții de recrutare deosebite, dar in fie care circumscripție teritoriala de batalion este cuprinsa si unu escadronu de cavaleria.

Art. 22. Pentru recrutarea corporiloru celor-alte arme, fie-care circumscripție terito-

rială de batalionu, va da pe fie-care anu numerulu de ómei necesari acestoru corpori, este bine intielesu că aceste corpori voru si imparitate de o potriva la tōte circumscripțile de batalioné.

Art. 23. Corporile de militii, precum si acelea ale glötelor, voru avea aceiasi organisare ca si corporile din armata de linie.

Art. 24. Cadrele soldate ale batalionelor de militii, facu parte din armata permanenta sub arme, si ómenii de trupe ce le compunu nu suntu incorporati in companiile séu escadronele corporiloru de militii de catu in timpu de resbelu.

Art. 25. Cadrele soldate ale batalionelor de militii, arsenalele, magazinile de mare si de micu echipamentu, si de imbracaminte, pentru militie si glôte, voru si pe catu va sta prin potintia in centru circumscripției teritoriale a batalionului.

Art. 26. Cadrele, au ca misiune speciala, tinerea registrulor si controlorul militiei si glötelor, si intretinerea in stare buna de serviciu, a efectelor de imbracaminte, echipamentu si armamentu.

Art. 27. In timpu de pace afara de casulu de adunare, nici unu individu facandu parte din glôte nu va avea solda; tōte afacerile atingatoré de aceste corpori, voru si dirijéte de statu-majorulu batalionelor de militii.

Art. 28. Corporile de militie si de glôte, voru si in casu de adunare soldate, echipate si imbracate si armate de statu, in tocmai ca trupele de linie.

Art. 29. Corporile de militie si de glôte intra impreuna cu corporile din armata de linie, in compositia marilor unitati tactice formate in timpu de resbelu.

Art. 30. O lege asupra recrutarei va specifica casurile de scutire si dispensa.

Art. 31. Essonerarea este desfiintata.

Art. 32. Granicorii si dorobantii sunt si remanu suprimati.

Serviciulu loru se va indeplini de unu corpu de duanieri si altulu de gendarmi, a caror'a organisare va face obiectulu unei legi speciale.

Art. 33. Aceasta lege va fi pusa in aplicare de la 1-iu ianuarie alu anului care urmăza promulgarea sa; ea nu poté fi retroactiva; nu priveste prin urmare de catu pe Romani, care la epoca promulgarii n'au trasu inca la sorti.

Ministrul de resbelu, Gherghel.

„Romanulu.“

„Trompet'a Carpatilor“ de domineca 2/14 aprilie ni aduce urmatórie:

Eri, pre la amédia Mari'a Sa Principele Serbiei intrá in capital'a nōstra in trasura deschisa, la drépt'a Mariei Sale Domnitorului Romanilor.

Mari'a Sa Principele Mihael Obrenovici, intorcendu-se de la Constantinopole, a binevoit u se viziteze si pre amicili sei vecini, cu cari Serbii nici-o data nu au avutu de catu buna vecinete si amicia cordiale. Duoi ajutanti domneschi si postilionulu particularu alu Mariei Sale Domnitorului Romanikor a fostu tramisi

Dinaintea unei usio se opresce
Eroul Moldovei de pietate plinu;
Udele lui plete elu le netediesce,
Si 'ndreptandu-si hain'a lasa unu suspinu.

Et' acelu pe care ca se-lu umilesca,
N'au potutu monarchii estui latu pamentu,
Eta că pe-unu pusnicu vine se gasescă,
Prin elu ca se chiame ajutoriulu santu. —

Vine ca se-i céra suaturi, mangaiere;
Lui i-se prosterne, plangendu prin suspinu,
Secte curiosel voi aveti potere,
Caci asiā vroita' fatalu celu divinu. —

Bielulu omu potere v'a datu voa'n mana,
Candu revine 'n lume marturi ca se-i fiti,
Si'n a lui viézia plecandu spre tierana,
Pana la mormenturi voi se-lu insociti.

Miedulu celu de nōpte pe pusnicu tredise,
Candel'a si-aprinse in pescerea sa,
La acēsta vreme, elu obicinuisse
Ca se se descepte spre a se rogă. —

Din naintea unei simple cruci de tisa
Genunchiatu ermitulu in ruga veghiă

Pe-o masutia mica o carte deschisa
Standu, in ea adese ochii atintiă. —

Barb'a lui cea alba, pletele-i rare,.
Uscativ'a-i fatia, respectu insuflă;
De veghiări nocturne erau obosite
Genele-i betrane, man'a-i tremură. —

Printiu'n usia bate, pusniculu respunde:
„Cine-i?“ „Eu parinte, eu la tine vinu.“ —
„Mai ascépta inca, si'i tu ori de unde!“ —
„Ah! te rogu deschide-mi, de durere-su plinu.“

Dupa acceptare, dupa rogamintc,
Vediendu că ermitulu stă totu neclintit,
Printiculu renoesce: „deschide-mi parinte,
Că suntu Domnulu Stefanu, astadi biruitu.“

Nu tu Domnulu Stefanu, ffi macaru ori-cine
Chiar monarchulu lumei, acum nu-lu primescu.
Ascépta! Ascépta! sant'a-mi rogatiune
Mai antaiu de tōte se mi-o sevârsiescu. —

Si omulu acel'a ce nu era in stare
Se-lu opresca ziduri, cetăti de granită,
La aceste vörbe stă in nemiscare
Langa usiusior'a unui bietu ermitu. —

Pe o pétra rece apoi se asiédia,
Inim'a in pieptu-i bate suspinandu,
Fruntea-i intristata pe mani ca se-i cadia
Lasa, si'n tacere cugetă gemendu:

Ce-i in asta lume viéti'a si marirea?
Si ce-i óre omulu?... Umbre tōte sunt!
Viéti'a e o munca, glori'a lucirea
Unu-i fulgeru, omulu... nemica, pamentu. —

Éea si sahastrulu us'a i deschide,
Inlauntru printiculu intra tremurandu,
In genunchi se pune, plansulu ilu petrunde,
Ambele lui mane la ceriu radicandu. —

„Ce-i acēst'a printie, óre se cuvine
Unui erou mare astfelu de a fi?“
„Dusmanii stravira trupele romane,
Tiér'a-i la perire n'o potu mantui!“ —

„Nu te teme, Dómne, ceriulu ingrigesce,
Tiér'a-i la iubita n'a perí neci cum,
Mergi te du indata unde-ti poruncese,
Sacr'a detorintia, aibi curagiu de-acum!“

Inse tu in urma spre recunoscinta,
Se inalti aice unu templu divinu;

In óstea romana si'n ceriu aibi credintia
Si vei scapá tiér'a de jugulu strainu.“ —

De'n pescere-afara rapede s'runcu,
Incaleo' alérga ca invingatoriu;
Si'n dori s'aréta

spre a aduce pre Mari'a Sa Serba venindu de la Giurgiu.

Prințipele Mihail Obrenovici a trasu la palatul domnescu printre linie de soldati, în salve de tunuri și între muzice.

Asăra pre la 8 ore populația serba, amestecată cu populația română în mare număr, au mersu la palat ca se facă urari de bună venire Mariei Sale Principelui Serbiei.

Pre la 9 ore Mariele Loru Prințipele Serbiei și Domnitorul Romanilor au onorat reprezentanța pentru a două oare a dramei Vornicului Bucioiu, producție a d-lui Alessandrescu Urechia.

Prințipele Mihail Obrenovici este unul dintre cei mai norociti suverani. Elu au adus si a stabilit, de 10 ani fără intrerupere, pacea si cordialitatea intre Serbi; si, prin domnul seu ministru Caraciani, omul Serbiei, a sciatu se facă se prospere in totă februarie acestu poporul bravu si leale, renumit pentru probitatea sa. Diece ani de candu Prințipele Mihail Obrenovici domnesc in amarul cetățenilor serbi si in stim'a Statelor straine; diece ani de candu Prințipele serbu fu chiamati din Romania ca se se urec pre tro-nulu parintelui seu, liberatorul Serbiei; preste diece ani Maria Sa serba se intorce prin tiér'a ce-i a datu ospitalitate atatu de frățiesca, ca se-i spuna că chiamarea Serbilor si sperantile lor nu au fostu in vanu: ele au facutu egalea fericire si a Prințipelui serbu si a poporului serbu.

Prințipele Mihail Obrenovici, si a armatu mai antaiu poporul, si apoi a cerutu evacuarea cetăților serbe de garnizoane turcesci, cerere contra tractatelor, pre care s'a grabit, cu mare placere, se o primășca Maiestatea Sa Sultanulu dorindu inca so facă si cunoștița in persona a acestui leale Prințipe, care face Inaltie Porti asemenea propunerii a greabili, convenabili si atestatōre de buna amicizia intre Mari'a Sa serba si Maiestatea Sa otomana.

Prințipele Mihail Obrenovici au avut o primire de rego la Constantinopole, cu multe dovedi de amicizia personale a Maiestatii Sale Sultanului; si a primitu si decoranța cea mare a Turciei in magnifice brilante.

Noi ne felicitămu de onoarea ce a facutu capitalei noastre Mari'a Sa serba, si dorim o buna amicizia intre suveranul roman si suveranul serbu, amici'a care dată de secoli in: poporul roman si intre poporul serbu.

Mari'a Sa serba intre cele-lalte fericiri ce au adus, a datu si a stabilit in Serbia este si aceea că a curatit totu Statul serbu de gidi.

Fericita Serbia! succul teu nu-l voru suga Gidani! — Jou!, la 29 martiu trecutu, s'a respinsu in senatul mutarea Inaltei curți de Cassatiune din Bucuresci la Iasi cu 32 voturi contra a 19.

Nu am voit se prejudecam lucrul, nu am voit se criticeam fapt'a inainte de sevar-sirea ei.

Astazi, dupa sevarsirea faptei, venim, cu totu respectul cuvenit unui astăză corp, se-i spunem, in temeiul libertatii constituționale de care ne bucurămu, că, dupa parerea noastră, a facutu fără reu senatul de a respinsu votul adunarii deputaților in acăsta mare si importantă cestiu.

Judecandu cu anima si cu mintea, noi dicem că a facițu reu senatul, pentru că a-nim'a reclama in favoarea Iasiloru, justiția reclama in favoarea Iasiloru, si mintea noastră judeca că in starea lucrurilor era neaperat se se indeplinesca cererea Iasiloru: stramutarea i-naltei curți de Cassatiune din Bucuresci la Iasi.

Acăsta nedreptate si dupa noi, nematura gandire a maturilor din senat, pre langa reulu de care ne plangem, a mai deschis si drumul unui altu reu: neintelegerere, conflicte intre corpul deputaților si intre corpul senatorilor, intre adunare si senat.

LITERARIU

BIBLIOTECILE SI MUSEELE COMUNALE.

(Continuare.)

Cu timpul si dupa midilōce, aceste mu-se ar trebui inavutite cu mustre de produse si cu modeluri de masini perfectionate din totie Europei; astfelui ca agricultorul si me-seriasiul romanu se pote studia in natura pro-

gresurile realizata in dosebitale ramuri ale agriculturii si industriei.

Este bine si folositoru ca se avem museu de anticitat, de pictura, de sculptura si altele; inse se simu bine inerentiatii noi romanii care nu cam tinemu la interesele economice, ca si museurile agricole si industriale nu voru si mai putinu folositore.

Gasiseva șă veri-unu omu influentu care se ia initiativa realizarii acestei institutiuni ce propunem? Sperămu si acceptămu ca in currendu d. d. ministrii ai instructiunii publice si alu Agriculturei si comerçului se indiestreze Bucurescii si Iasi cu aceste stabilimente emine-mente utile.

Acestea avem de disu in privinta bibliotecilor si museelor comunale. Nu credem că ar fi nevoie se intrămu in mai multe desvoltari, căci lucrul este pre simplu si fie-care 'lu intielege. Remane acum se vedem daca romanii voru tiné a realiză nisice propunerii pe care le facem si findu convinsi despre utilitatea loru. Mai credem si sperămu că nu vom avea intristarea de a fi scrisu indaru aceste rondu; credem că se voru gasi șomeni de buna-vointia, cari vor tiné a inzestră patri'loru cu nisice institutiuni, a caror'a lipsa este un'a din numerosele pedeci puse desvoltarii noastre morale, intelectuale si economice.

In acăsta acceptare fie-ne ertatu a pune sub ochii acelor'a cari voru binevoi a citi cele scrisse de noi, unu tablou despre starea Bibliotecelor in unele state a le Europei, si acăta pentru a dovedi cată importanta se acorda in statele inaintate acestoru institutiuni:

	biblioteci, tomuri tiparite, manuscrise	Austria: 49	2,408,000	41,103
Francia: 343	5,009,000	125,000		
Mare Brit. 34	1,771,423	62,149		
Italia: 50	2,329,100	43,995		
Portugalia: 7	276,000	7,585		
Prusia: 53	2,040,450	15,317		
Spania: 27	711,000	8,262		
Elveția: 3	480,000	12,734		

Negrescutu că numerul cartilor a sporiu de la 1848 in fie-care din aceste biblioteci pentru că afara de exemplarile ce depun autorii, pe fie-care anu se aloca sume insemnate pentru cumpăretore de carti. Astfelui pentru biblioteca imperială din Paris se inscrie pe fie-care anu in bugetu o suma de 86,000 de franci. Pentru bibliotcele din provincii municipaliatatile inscriu pe fie-care anu o suma de 184,227 de franci pentru cumpăratore de carti.

In comparație cu celu mai micu statu din Germania, noi avem pre putine carti in Biblioteca noastră centrală, căci numerul loru se urca la 30,000 volume. Si apoi ce sacrificiuri facem ca se sporim numerul cartilor? Mai putinu de catu ar face unu partecularu avutu pentru biblioteca sa. Biblioteca noastră are multe carti insemnate; inse trebue se marturisim că este departe de a fi in curentu cu publicatiunile care aparu pe tota diua in deosebite staturi ale Europei. Indar ar cauta cineva intr'ans'a atatea publicatiuni literare si scientifice cu care se învățiesc literaturile deosebitelor state căci nu le gasesc. Pentru ce oare atata indiferenta candu este vorba de celu mai vitalu interesu alu Romaniei? Responde singuru iubite lectoru si răgape Dumnedieu ca se si intorce privirile asupra-ne, căci pre am apucat pe căi gresite.

Este timpu, iubite lectoru, se intielegem că nu mai potem merge cu nesciintia; ea ne va desorganiza statul pentru că din nenorocire nesciintia este pretentiosa, vră se prefaca totu. Se ne slimus dar a ne lumină cu o ora mai inainte, si pentru acăsa se facem scăle si bibliotecă in totă unghirile tierei.

Luerandu astfelui prin totă midilōcele pentru a radica nivelul instructiunii seducătorii naționale.

"Atenueu romanu." P. S. Aurelianu.

VARIETATI

= Parastasu pentru Iovu Cresticiu. Aradu 15 apr. 1867. Parastasu pentru odihnă sufleteșca a fie-iertatului naționalistu Iova Cresticiu s'a celebrat cu pompa in Siri'a la 13 aprile a. c. asistandu la acestu actu funebralu 7 preoti cu Reverendiss. D. protopresiteru de acolo in frunte. Cu totă că era tempu frumosu si placutu, aptu spre radicare pompei, — dintr-o Siriani putieni s'a infatisatu, inse nu pentru că dora nu l'ar fi iubitu pre fie-iertatului

Cresticiu, ci pentru că fiindu tergu mare la Pancota, si totdeodata di de lucru, cea mai mare parte a locuitorilor tineri s'a indepartat de a casa. Totu in acăsta di s'a asediato si eruea monumentală la mormantul fie-iertatului cu asemenea pompa. Crucea e de marmure rosu si foarte frumosă, in adeveru démnă de memorii a zelosului naționalistu care si-a testat totdeodata si de Asociatiunea noastră, carea i-a radicatu acestu monumentu. Corul scolarilor romanii merita totă laud'a, precum si sergentii a invetatoriului loru. Dupa finirea parastasului representantii Direcționii asociatiunei din Aradu, si alti șoșpeti din vecinete, toti venira la casăa ospitala a Rever. D. protopresiteru Popescu si a Dului notariu Moldovanu. — Fie-i tierin'a usioră, deo-ne bunulu Ddici multi romani zelosi, precum a fostu Iovu Cresticiu! — Brutus.

= Indreptare. In nr. 37 am arestatu parastasulu ce s'a tienutu pentru Georgiu Pop'a in comun'a Secusiju, precum ni se inscriintase de acolo. Acum inse mai multi Secusigiani ne cercera a indreptă că in acea comună, in d'a de buna vestire nu s'a tienutu numitul parastas, neci numit'a euventare a. d. preotu localu, ci s'au intemplatu alte cele ce nu-su menite pentru publicitate.

= Misiuni municipale. Pre candu in une locuri populeru sta pre cugete cum acusi la restaurare se scape de oficialii actuali magari si magari si, de la Bogiuru (cottage Cărasiu) ni serie d. invetatoriu I. Con. că acolo judele cerecui d. Stefan Antonescu romanu de sentieminte curat u naționali si-a castigatu popularitate mare, la poporul cu dreptatea si ingrijirea de comune, la invetatori deschinitu cu grigie pentru școale, in catu toti sunt gata a lucra pentru alegerea lui, si postescu fraților din alte școale asemenea barbatii de oficiali. — Se ni însemnău acestu casu, e primulu in care unu invetatoriu recunoscere insusi că s'a portat grige pentru școală. Se sperămu că vor urmăsi altele.

= Necrologu. Juliu Delphiny proprietariu si editorulu diurnalului „Zukunft,” dupa unu morbu de mai lungu timpu, a repausat in Domnul in 17 aprilie, in alu 38 anu alu etatei. Repausatul a dusu o viață activă, si interesandu-se adese in făfa sa si de sărăcia romanilor, si-a castigat simpatia barbatilor nostri, deschinitu a celor'a cari l'au cunoscutu in persona. Fie-i tierin'a usioră!

= Temnitia pentru detoria. Scimus catu de lungi sunt teorile celor'a eari se pronuncia pentru si ale celor'a cari sunt contra inchisorei pentru detoria. Corpulu legalitativ a Franciei in siedintă din 15 l. c. a introdus inchisore, care (in casu daca celu detorii nu nu pote plati pana fa 50 de franci tiene 2—20 de dile; 20—40 de dile pentru 50—100 de franci; 40—60 de dile, pentru 100—200 de franci si astă mai departe in proporție. Cea mai lunga inchisore e de doi ani, daca sumă peste 2000 de franci.

= Haynald fostulu episcopu rom. catolicu in Transilvania, acu arciepiscopu de Cartagine, e denumit u Maiest. Sa arciepiscopu in Calocea. — Din scaunulu episcopal din Triană, precum scimus, a fostu depusu pentru peccate politice, si astazi e archieppu. Elu pote dice cu unu publicistu boemu: Crima politica nu este ca cea civila, căci crima politica de astazi, pentru care individualu jace in temnitia, mane pote si virtutea pentru care lu vor portă in triumfu.

= Sciri personali. Maiestatea Sa Imperatulu a primitu vineri la mediea in audiția pe br. Socceviciu locot. de maresalul si banu in Croația. — Fostulu guvernatoru alu Transilvaniei contele Crenneville, dupa ce acu e liberu de afacerile guvernului, va luă concediu si de la milita pentru mai lungu timpu, avendu a-si restaura sanitatea. — Prințul Georgiu Stirbei venindu din Nizza a trecutu prin Viena catra Bucuresci.

= Cuvinte nesocotite. Diariulu „Debatte” are o corespondință din Blasius in care se plange că romanii ar impartasi pre unguri de o tratare rea, si aduce de es. că unui domn magiaru cu numele Covrigi i s'au spartu fereștele. Asemenea casuri, dice numitul organu, se intempla in fată unui metropolit roman si a unui clerus romanu cultu. Risum. teneatis! Pare dupa cuvintele aceluui organu că metropolitul si clerul romanu si-ar avea detorinti a se pazesc năptease casele magiarilor si magiarisa-

tilor ca nu cumva atare voitoriu de reu (fie chiaru conaționalu magiaru de alu loru) se li spargă fereștele; — ce mai cuvinte nesocotite! Din parte-ne am dorit ca „Debatte” se nu se lasă a se amagi de atare corespondinte buna ora casă aci dandu-lu pe d. Covrig de magiaru, pre candu numele lui e ori-ce numai nu ungu-reșeu, apoi d. Gans-Ludasi redactorulu diriginte alu „Debatei” scie pre bine că numele ungu-reșei de comună trebuie se aiba cate unu „ai” ori „y” in fine pentru eufonia ung. asă d. e. daca cineva ca némtiu s'a numit u Gans (gasca la némti) demisianandu-si naționalitatea si luandu cea ungură se dice Ludasi (gasca la unguri.)

Pentru pascele romano-catolice fiindu tipografi a inchisa cate-va dile, nr. ven. va apară joi in locu de mercuri.

Responsuri: Dlui Unu romanu la Logosul Joculu de carti a județului comunale si mustetile județului cereale nu potu fi de interesu pentru publicu. Era cum ea d. comite supr. are de cugetu a implé posturile cu consangenii sei, in astă privinta ar trebui se avemu măcar diumetate de proba pentru intențiile lui, că numai pe faimă nu ne potem basă pentru a începe o astă lungă combatere diafatica. Delocu ce vei potă constata ceva, ti vom deschide coloane cu multă placere.

Dlui XX la Pececa: Publicandu noi corespondința din nr. tr. acăsta a dôu'a si-perde interesulu, avandu totu acel'a-si cuprinsu numai cu alte cuvinte. Pentru luanale informații private primesc multumită mea si totodată sprijinul parerile de reu pentru acele nentilegeri.

Dlui Besanu: Unde s'a tienutu acea cuventare? — Daca si timpu a completat studiile a supra datinelor veciile romene, ni-ar fi indemnat o multime de opere straine despre acestu obiectu.

Dlui P. Draga la A. Pe rându, pana atunci nu trimite ca se potem alege. Opopu Ti se va speda cu acel'a deodata.

Dlui B. la Turnu R: Ne vom interesa si de acela articolu de comerciu.

Parintele protop. Branu in Satu-Mare: Se trimite „Albină” gr. pentru societatea de lectura a junimii romane de acolo. Daca cumva societatea ar fi si incetata acum'a, atunci binevoiesc a ni retrimit făla.

Dlui Dem. Albu in K. Apătă (langa B. Böször-mény) Abonamentul din an. tr. nu-lu gasim in protocolu nostru, fiu bunu intrăba la posta. Noi ti spedimă toti' precum doresci.

Dlui I. Grozescu in Pardani. Responsulul nostru a fostu esacu; in epistolă ce am primit-o la 1 jan. ni si trimis 4 fl. v. a. cu abonamentu pe sem'a on. epopsu T. Lapadatu din Sarcu, era pentru dtă ai fostu abonat in octobre pre 1/2 anu (opt.—mart.). Daca postesci ti potem pune la disputa amenda epistolea, spre convingere. —

Burs'a e inchisa pentru serbatorii

Poesia poporala

BALADE

culose si corese
de

At. Marianu Marienescu.

Brosiură II.

a esitu de sub tipariu si contine 10 căle. D. Dr. Marienescu pre terenulu poesiilor romane populare e mai cunoscutu de catu ca opulu lui se aiba lipsa de recomandatiune. In foisiorele acestui diariu au potutu vedea oo. cetitori frumsetii baladelor romane si s'au potutu convinde despre esactitatea cu care d. Marienescu procese in culegere, adaugendu la capetul si multe splicatiuni. Insemnău numai că opulu se afla de vendiare si la redactiunea „Albină” de unde se poate avea de adreptulu, său prin colectanti nostri. Pretiul unui esemplariu pentru Austria 60 cr. era pentru România 70 cr. intielegendu acel si portulu postalu. Esemplariul pre chartă velina 1 fl. v. a. Acei dd. din Bucuresci cari doresc a le avea aceste poesie, se potu adresă si acolo in locu la d. profesore Petru Popescu la gimnasiul Lazaru.